

200005 - GAE - Geometria Afí i Euclidiana

Unitat responsable: 200 - FME - Facultat de Matemàtiques i Estadística
Unitat que imparteix: 749 - MAT - Departament de Matemàtiques
Curs: 2019
Titulació: GRAU EN MATEMÀTIQUES (Pla 2009). (Unitat docent Obligatòria)
Crèdits ECTS: 7,5 Idiomes docència: Català, Castellà

Professorat

Responsable: MIGUEL ANGEL BARJA YAÑEZ
Altres: Segon quadrimestre:
MIGUEL ANGEL BARJA YAÑEZ - M-A, M-B
JESUS FERNANDEZ SANCHEZ - M-A
MARINA GARROTE LOPEZ - M-A, M-B
ANA RIO DOVAL - M-B

Capacitats prèvies

L'alumne ha de tenir un bon coneixement dels continguts de l'assignatura Àlgebra Lineal. També són necessaris els continguts de l'assignatura Fonaments.

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

Específiques:

1. CE-2. Resoldre problemes de Matemàtiques, mitjançant habilitats de càlcul bàsic i d'altres, tot planificant-ne la resolució en funció de les eines de què es disposi i de les restriccions de temps i recursos.
2. CE-3. Utilitzar aplicacions informàtiques d'anàlisi estadístic, càlcul numèric i simbòlic, visualització gràfica, optimització o d'altres, per a experimentar en Matemàtiques i resoldre problemes.
3. CE-4. Desenvolupar programes informàtics que resolguin problemes matemàtics, tot fent servir per a cada cas l'entorn computacional escaient.

Genèriques:

4. CB-1. Demostrar posseir i comprendre coneixements de l'àrea de les Matemàtiques, construïts a partir de la base de l'educació secundària general i a un nivell que, tot recolzant-se en llibres de text avançats, inclogui també alguns aspectes que impliquin coneixements provinents de l'avantguarda de l'estudi de les Matemàtiques i de les seves aplicacions a la ciència i a la tecnologia.
5. CB-2. Saber aplicar d'una forma professional els coneixements matemàtics al seu treball i posseir les capacitats que, a l'àrea de les Matemàtiques i en les seves aplicacions a la ciència i a la tecnologia, s'acostumen a demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes.
6. CB-3. Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants, a l'àrea de les Matemàtiques i en les seves aplicacions, per a emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
7. CG-1. Comprendre i emprar el llenguatge matemàtic. Adquirir la capacitat d'enunciar propietats en diversos camps de la Matemàtica, de construir argumentacions, d'elaborar càlculs i de transmetre els coneixements matemàtics adquirits.
8. CG-2. Conèixer demostracions rigoroses d'alguns teoremes clàssics en diferents àrees de la Matemàtica.
9. CG-3. Assimilar la definició d'un nou objecte matemàtic en termes d'altres ja coneguts i ser capaç de fer servir aquest objecte en contextos diferents.
10. CG-4. Saber abstroure les propietats estructurals (dels objectes matemàtics, de la realitat observada i d'altres àmbits), distingint-les de les que només són ocasionals. Poder comprovar-les amb demostracions o refutar-les mitjançant contraexemples, així com identificar errors en els raonaments incorrectes.

200005 - GAE - Geometria Afí i Euclidiana

12. CG-6. Detectar deficiències en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per a ampliar aquest coneixement.

Transversals:

11. APRENTATGE AUTÒNOM: Detectar mancances en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per a ampliar aquest coneixement.

Metodologies docents

Les hores de classe setmanals es distribueixen en tres sessions teòriques i dues de problemes. A les classes teòriques s'exposen els continguts del programa, i s'acompanyen amb exemples i demostracions. L'alumnat compta amb unes notes resum dels continguts, la qual cosa permet dedicar el temps necessari a discutir els punts conceptualment més difícils. A les classes de problemes es proposen diferents solucions a problemes relacionats amb els continguts de l'assignatura i es discuteixen amb l'alumnat.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

L'objectiu general de l'assignatura és que l'alumnat aprengui els conceptes bàsics de la geometria afí i euclidiana i arribi a manipular-los amb destresa. Més específicament, a nivell de continguts es pretén que l'alumnat:

- Conegui l'aproximació clàssica a la geometria i a l'hora compregui i assimili el que és el seu tractament modern fonamentat en els conceptes i mètodes de l'Àlgebra lineal.
- Compregui la noció d'espai afí (real) com a model matemàtic de l'espai físic i coneixi amb cert detall les interioritats del model, en particular les nocions de varietat lineal, d'aplicació afí i els exemples bàsics d'afinitats.
- Conegui la noció de referència en un espai afí com a eina per tal de descriure els objectes anteriors en termes de coordenades.
- Entengui la noció de mètrica com a mètode de formalitzar la noció intuïtiva de distància
- Conegui tots els conceptes bàsics associats a l'estructura d'espai afí euclidiana (distàncies, perpendicularitat, projeccions ortogonals,...), així com els conceptes més específics de les dimensions 2 i 3 (angles, producte vectorial), i sàpiga manipular-los (en particular, per a calcular àrees i volums).
- Conegui com són els desplaçaments de la recta, del pla i de l'espai.
- Conegui les figures geomètriques que corresponen a les equacions de segon grau en dimensió 2 i llurs característiques principals, així com algunes nocions referents al cas de dimensió 3.
- Conegui algunes aplicacions pràctiques dels conceptes anteriors, com ara aplicacions a la física i a la tecnologia.

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 187h 30m	Hores grup gran:	45h	24.00%
	Hores grup mitjà:	0h	0.00%
	Hores grup petit:	30h	16.00%
	Hores activitats dirigides:	7h 30m	4.00%
	Hores aprenentatge autònom:	105h	56.00%

200005 - GAE - Geometria Afí i Euclidiana

Continguts

1. ESPAI AFÍ	Dedicació: 25h Grup gran/Teoria: 9h Grup mitjà/Pràctiques: 6h Aprenentatge autònom: 10h
Descripció: Espai afí, varietats lineals, posicions relatives. Sistemes de referència cartesianes i baricèntrics, coordenades. Raó simple. Els teoremes de Thales, Ceva, Menelao i Desargues.	
2. AFINITATS	Dedicació: 29h 20m Grup gran/Teoria: 9h Grup mitjà/Pràctiques: 7h Aprenentatge autònom: 13h 20m
Descripció: Afinitats. Propietats bàsiques. El teorema central de la geometria afí. Varietats invariants. Famílies d'afinitats: translacions, homotècies, projeccions y simetries. Classificació de les afinitats en dimensions 1 i 2.	
3. GEOMETRIA EUCLIDIANA	Dedicació: 22h 50m Grup gran/Teoria: 6h Grup mitjà/Pràctiques: 3h 30m Aprenentatge autònom: 13h 20m
Descripció: Espai euclidià, mètriques. Distàncies, angles, àrees i volums. Perpendicularitat i projeccions ortogonals. Angles orientats. Producte vectorial. Alguns teoremes clàssics de la geometria plana.	
4. MOVIMENTS	Dedicació: 16h Grup gran/Teoria: 10h Grup mitjà/Pràctiques: 5h Aprenentatge autònom: 1h
Descripció: Isometries i Moviments. Estudi i classificació dels moviments en dimensions 1, 2 i 3.	

200005 - GAE - Geometria Afí i Euclidiana

5. CÒNIQUES I QUÀDRÍQUES	Dedicació: 27h 20m Grup gran/Teoria: 8h Grup mitjà/Pràctiques: 6h Aprentatge autònom: 13h 20m
Descripció: Sistemes de referència adaptats. Punts i rectes rellevants. Classificació afí i mètrica. Estudi particular de còniques i quàdriques no degenerades. Polaritat. Estudi de propietats afins i mètriques.	

Sistema de qualificació

Es proposa una avaluació continuada voluntària, (AC) basada en la entrega periòdica d'exercicis i la participació a classe de problemes.

Es realitzarà també un examen parcial (EP) a meitat de quadrimestre.

L'examen final (EF) constarà d'una part de problemes i una part teòrica de síntesi o reflexió.

La nota final serà el resultat de: $NF = \max \{0.1 AC + 0.2 EP + 0.7 EF; 0.2 EP + 0,8 EF; EF\}$

Adicionalment, hi haurà un examen extraordinari al juliol per als estudiants suspesos.

Normes de realització de les activitats

Als exàmens escrits parcial i final els alumnes no poden portar cap tipus de material.

Bibliografia**Bàsica:**

Audin, M. Geometry. Berlin: Springer Verlag, 2003. ISBN 3540434984.

Berger, M. Geometry (vol.1; vol.2) [en línia]. Berlin: Springer Verlag, 1987 Disponible a:

<http://www.springerlink.com/content/978-3-540-11658-5/> (v. 1) <http://www.springerlink.com/content/978-3-540-17015-0/> (v. 2). ISBN 3540116583.

Coxeter, H.S.M. Introduction to geometry. 2nd ed. John Wiley and Sons, 1969. ISBN 0471182834.

Hernández, Eugenio. Álgebra y geometría. 2ª ed. Addison-Wesley Iberoamericana/UAM, 1994. ISBN 8478290249.

Xambó, S. Geometria [en línia]. 2a ed. Barcelona: Edicions UPC, 2001 Disponible a: <http://hdl.handle.net/2099.3/36176>. ISBN 8483015110.

Complementària:

Castellet, M.; Llerena, I. Álgebra lineal i geometria. 4a ed. Publicacions de la UAB, 2000. ISBN 847488943X.

Hartshorne, R. Geometry : Euclid and beyond. Springer-Verlag, 2005. ISBN 0387986502.

Silvester, J.R. Geometry : ancient and modern. Oxford University Press, 2001. ISBN 9780198508250.

Altres recursos:

Programa GeoGebra